

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „НАЦИОНАЛНА ПОЛИЦИЯ“

СЪСТОЯНИЕ НА ПЪТНОТРАНСПОРТНИЯ ТРАВМАТИЗЪМ ПРЕЗ МЕСЕЦИТЕ ЯНУАРИ И ФЕВРУАРИ 2018 Г.

I. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА:

За периода от 01.01.2018 г. до 28.02.2018 г. на територията на страната са настъпили **924 ТПТП**, при които са **загинали 73** и са **ранени 1168** участници в движението по пътищата. Данните не са окончателни и са на база бюлетин, генериран на 09.03.2018 г. от справочния модул на АИС „Пътна полиция“.

II. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ТПТП, ЗАГИНАЛИ И РАНЕНИ:

През първите два месеца на 2018 г. в сравнение със същия период на 2017 г. ТПТП (671) са повече с 253, загиналите (58) са повече с 15, а ранените (814) са повече с 354.

Разпределението на ТПТП, загиналите и ранените по ОДМВР е следното:

ОДМВР	Тежест на ПТП по отношение на загиналите (1 загинал на бр. ПТП)	От 01.01.2018 г. до 28.02.2018 г.			От 01.01.2017 г. до 28.02.2017 г.			Разлики		
		ТПТП	Загинали	Ранени	ТПТП	Загинали	Ранени	ТПТП	Загинали	Ранени
		бр.	бр.	бр.	бр.	бр.	бр.	бр.	бр.	бр.
Благоевград	7,67	46	6	57	35	2	37	11	4	20
Бургас	14,75	59	4	76	29	2	31	30	2	45
Варна	14,50	87	6	111	74	5	105	13	1	6
Велико Търново	20,50	41	2	48	22	3	29	19	-1	19
Видин	5,00	10	2	8	8	2	6	2	0	2
Враца	5,75	23	4	27	19	0	23	4	4	4
Габрово		9	0	9	6	0	9	3	0	0
Добрич	5,75	23	4	26	7	2	13	16	2	13
Кърджали		18	0	25	11	4	12	7	-4	13
Кюстендил	2,00	2	1	1	10	3	13	-8	-2	-12
Ловеч	10,67	32	3	51	16	3	20	16	0	31
Монтана	7,50	15	2	15	15	1	22	0	1	-7
Пазарджик		27	0	32	17	1	19	10	-1	13
Перник		8	0	10	5	0	6	3	0	4
Плевен	23,00	23	1	33	18	2	22	5	-1	11
Пловдив	18,14	127	7	161	114	6	140	13	1	21

Разград	21,00	21	1	24	9	1	10	12	0	14
Русе	12,33	37	3	44	46	2	54	-9	1	-10
Силистра		17	0	23	4	1	3	13	-1	20
Сливен	5,00	15	3	17	12	2	18	3	1	-1
Смолян		16	0	28	5	0	7	11	0	21
ОДМВР – София	5,25	21	4	28	17	6	18	4	-2	10
СДВР	20,00	140	7	191	112	5	129	28	2	62
Стара Загора	6,00	42	7	51	34	3	40	8	4	11
Търговище	1,75	7	4	7	2	0	2	5	4	5
Хасково	19,00	38	2	45	16	0	20	22	2	25
Шумен		13	0	13	1	0	1	12	0	12
Ямбол		7	0	7	7	2	5	0	-2	2
ОБЩО	12,66	924	73	1 168	671	58	814	253	15	354

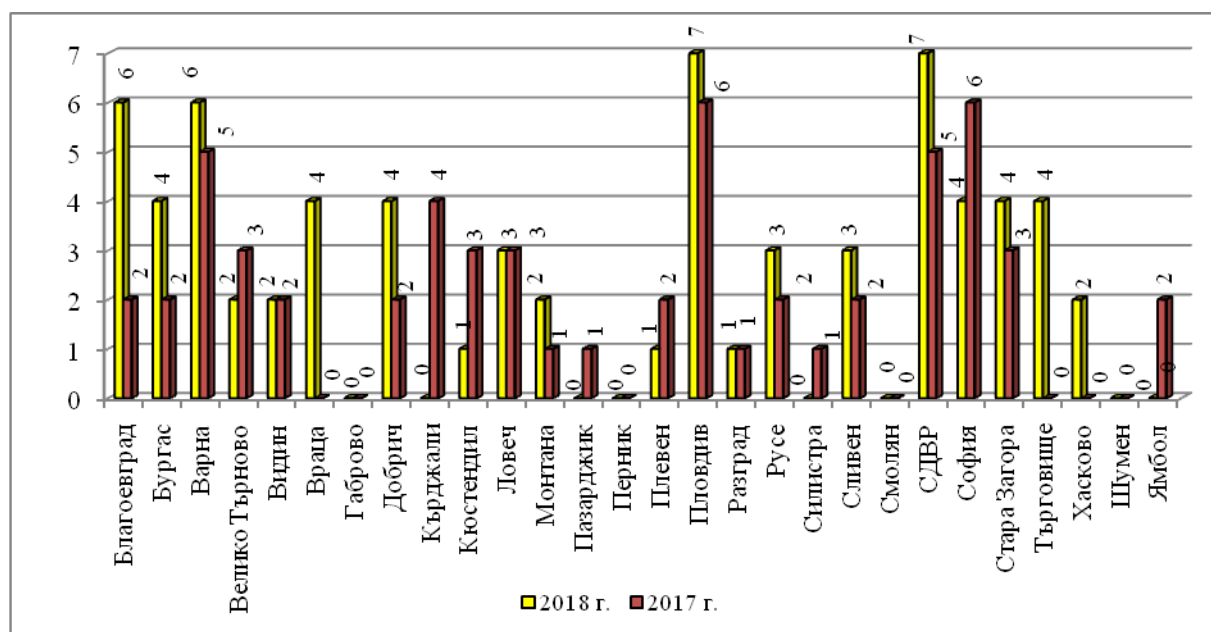
През двата месеца на 2018 г. **най-много ТПТП** са настъпили на територията на СДВР (140), ОДМВР – Пловдив (127) и Варна (87), а най-малко – на територията на ОДМВР – Кюстендил (2), Търговище и Ямбол (по 7) , Перник (8).

Намаление при броя на ТПТП за отчетния период в сравнение със същия период на 2017 г. се отчита на територията само на 2 ОДМВР – Русе (-9) и Кюстендил (-8), а на територията на 2 ОДМВР броят на настъпилите ТПТП се запазва – Монтана и Ямбол (по 7). Най-голямо увеличение на абсолютния брой на ТПТП се отчита на територията на ОДМВР – Бургас (30), СДВР (28), ОДМВР – Хасково (22), Велико Търново (19), Добрич и Ловеч (по 16). Увеличението на ТПТП като относителен дял е най-значително на територията на ОДМВР Шумен (92,31% – от 1 през периода на 2017 г. на 13 през същия период на 2018 г.), Силистра (76,47% – от 4 на 17 за периода през 2017/ 2018 г.), Търговище (71,43% – от 2 на 7), Добрич (69,57% – от 7 на 23) и Смолян (68,75% – от 5 на 16).

Броят на загиналите при ПТП е **най-голям** на територията на ОДМВР – Пловдив, СДВР и Стара Загора (по 7), ОДМВР – Благоевград и Варна (по 6). Най-значително е увеличението на относителния брой на загиналите на територията на ОДМВР – Благоевград (66,67% – от 2 през периода на 2017 г. на 6 през същия период на 2018 г.) и Стара Загора (57,14% – от 3 на 7 за периода 2017/2018 г.). Няма загинали на територията на 8 ОДМВР – Габрово, Кърджали, Пазарджик, Перник, Силистра, Смолян, Шумен и Ямбол. Минимален е броят на загиналите на територията на ОДМВР – Кюстендил, Плевен и Разград (по 1).

Отчита се **намаление на броя на загиналите** на територията само на 8 ОДМВР – Кърджали (-4), Кюстендил, Стара Загора и Ямбол (по -2), и Велико Търново, Пазарджик, Плевен и Силистра (по -1). Броят на загиналите се запазва на територията на 7 ОДМВР – Видин, Габрово, Ловеч, Перник, Разград, Смолян и Шумен. Увеличение в броя на загиналите се отчита на територията на останалите 13 ОДМВР: Благоевград, Враца, Стара Загора и Търговище – с по 4, Бургас, Добрич, СДВР и Хасково – с по 2, Варна, Монтана, Пловдив, Русе, и Сливен – с по 1.

Изменение на броя на загиналите по области за периода 01.01.2018 г. до 28.02.2018 г. спрямо същия период на 2017 г.

С най-голяма тежест (брой ПТП/брой загинали) са произшествията, настъпили на територията на ОДМВР: Търговище и Кюстендил (по един загинал във всяко второ ПТП – съответно 1,75 и 2,00), Видин, Сливен и София (по един загинал във всяко пето ПТП – съответно 5,00; 5,00 и 5,25), Враца, Добрич и Стара Загора (в приблизително всяко шесто ПТП е загивал човек – съответно 5,75; 5,75 и 6,00).

С най-малка тежест (брой ПТП/брой загинали) са пътните инциденти, настъпили на територията на ОДМВР – Плевен – един загинал във всяко 23 ТПТП (23,00), Разград и Велико Търново – един загинал във всяко 21 ТПТП (21,00 и 20,50), на територията на СДВР – един загинал във всяко 20 ТПТП (20,00). Отчита се голяма разлика в тежестта на ПТП в ОДМВР при относително еднакви условия на движение за цялата страна.

През двата месеца на 2018 г. в сравнение със същия период на 2017 г. само в ОДМВР – Кюстендил се отчита намаление и по трите показателя – ТПТП, загинали и ранени (-8/-2/-12). Намаление по два от показателите се отчита за едно ОДМВР – Русе (-9/ 1/ -10). През януари и февруари 2018 г. в 10 ОДМВР се отчита увеличение и по трите показателя в сравнение със същите месеци на предходната година – Благоевград (11/4/20), Бургас (30/2/45), Варна (13/1/6), Враца (4/4/4), Добрич (16/2/13), Пловдив (13/1/21), СДВР (28/2/62), Стара Загора (8/4/11), Търговище (5/4/5) и Хасково (22/2/25).

III. ХАРАКТЕРИСТИКА НА УЧАСТНИЦИТЕ В ПТП:

През първите два месеца на 2018 г. най-много ТПТП са настъпили поради нарушения на водачите – 891 ПТП (96,43%) с 67 загинали (91,78%) и 1134 ранени (97,09%). През същия период на 2017 г. поради нарушения на водачите са настъпили 624 ТПТП (267 по-малко) с 53 загинали (14 по-малко) и 755 ранени (379 по-малко).

Поради **нарушения на пешеходците** са настъпили 12 ПТП с 4 загинали и 9 ранени. **Пътните условия са** причина за настъпването на 10 произшествия с 2 загинали и 10 ранени.

IV. ОСНОВНИ ПРИЧИНИ ЗА ПТП ПО ВИД – ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА:

Разпределението на ПТП по вид за двата месеца на 2018 г. се свежда до три основни структурно определящи групи, към които се отнасят 68 (93,15%) от загиналите 73 участници в движението по пътищата:

Вид на ПТП	Тежест на ПТП по отношение на загиналите (1 загинал на бр. ПТП)	ПТП	Загинали	Ранени
Сблъскване между МПС/ППС	11,36	318	28	483
Блъскане на пешеходец	13,67	287	21	286
ПТП с единични МПС/ППС	12,21	232	19	284

- **Сблъскване между МПС/ ППС:**

През януари и февруари 2018 г. броят на сблъскванията между МПС/ППС е 318 (34,41% от всички 924 ПТП), при които са загинали 28 (38,36% от всички 73 загинали) и са ранени 483 (41,35% от всички 1168 ранени). Тежестта на този вид произшествия е един загинал във всяко единадесето ПТП (11,36), като тя е най-високата за трите структурно определящи групи ПТП. Сблъскванията между МПС включват сблъскванията отзад, под ъгъл, странично, челно, както и на спряло ППС.

Сблъскванията между МПС/ППС през първите два месеца на 2018 г. се характеризират, както следва:

- **челни** – 87 ПТП (за периода на 2017 г. – 68), 21 загинали (за периода на 2017 г. – 14), и 153 ранени (за периода на 2017 г. – 110). При ПТП от този вид **тежестта е най-висока** в сравнение със същата за ПТП, настъпили поради друг вид сблъскване – **един загинал във всяко четвърто ПТП (4,14);**

- **странични** – 106 ПТП (за периода на 2017 г. – 71), 4 загинали (за периода на 2017 г. – 2), и 150 ранени (за периода на 2017 г. – 104). **Тежестта** при ПТП от този вид е **един загинал** в приблизително всяко **двадесет и шесто ПТП (26,50);**

- **на спряно МПС** – 17 ПТП (за периода на 2017 г. – 15), 3 загинали (за периода на 2017 г. без загинали) и 21 ранени (за периода на 2017 г. – 21). **Тежестта** на ПТП от този вид сблъсквания следва тази при челните сблъсквания – **един загинал в приблизително всяко шесто ПТП (5,67);**

- **под ъгъл** - 56 ПТП (за периода на 2017 г. – 37), без загинали (за периода на 2017 г. – 3) и 86 ранени (за периода на 2017 г. – 57);

- **отзад** – 52 ПТП (за първите два месеца на 2017 г. – 40), без загинали (за същия период на 2017 г. – 2) и 73 ранени (за периода на 2017 г. – 53).

• **Блъскане на пешеходец:**

От 01.01.2018 г. до 28.02.2018 г. са настъпили **287 (31,06% от всички 924 ТПТ) ТПТП от този вид с 21 загинали (28,77% от всички 73 загинали) и с 286 ранени (24,49% от всички 1168 ранени)**. През същия период на 2017 г. са настъпили 234 ТПТП от този вид (с 53 по-малко), загиналите са били 19 (с 2 по-малко), а ранените – 223 (с 63 по-малко). През първите два месеца на 2018 г. се отчита едновременно увеличаване броя на ПТП, на загиналите и на ранените при ТПТП от вида блъскане на пешеходец. Важно е да се отбележи, че като цяло през 2017 г. е отчетено голямо увеличение при травматизма с пешеходци. Налага се изводът за трайно занижен контрол над поведението на пешеходците като участници в движението по пътищата.

Високият дял на травматизма при този вид ТПТП се дължи основно на конфликтността между пешеходното и автомобилното движение, на необезопасяване на най-рисковите участъци и кръстовища в населените места, а така също и на ниското ниво на транспортна култура и дисциплина на пешеходците и водачите. **Тежестта** при този вид ПТП е **един загинал в приблизително всяко четиринадесето ПТП (13,67)**. Необходим е по-задълбочен анализ на ПТП от вида блъскане на пешеходец за откриване на причините за увеличени брой пострадали на пътя и съответно предписване на мерки, които да намалят тези произшествия.

• **ПТП с единични МПС/ППС:**

През месеците януари и февруари 2018 г. са настъпили **232 ТПТП (25,11% от всички 924 ТПТП) с единични МПС с 19 загинали (26,03% от всички 73 загинали) и с 284 ранени (24,32% от всички 1198 ранени)**. Инцидентите от този вид **се нареждат на второ място по тежест с един загинал във всяко дванадесето ПТП (12,21)**.

През първите два месеца на 2018 г. най-често настъпвалите инциденти от тези с единични МПС/ ППС са:

- **блъскане в дърво – 48 ТПТП, 4 загинали и 57 ранени** (за периода на 2017 г. – 34/3/51). **Тежестта е един загинал във всяко дванадесето ПТП (12,00);**

- **удар в предпазна ограда – 23 ТПТП, 4 загинали и 25 ранени** (за периода на 2017 г. – 20/3/17). **Тежестта е един загинал в приблизително всяко шесто ПТП (5,75)** (втората тежест в групата на инцидентите с участието на едно МПС/ ППС);

- **преобръщане извън пътното платно – 60 ПТП, 3 загинали и 81 ранени** (за периода на 2017 г. – 43/4/52). **Тежестта при ПТП от този вид е един загинал във всяко двадесето ПТП (20,00)**, като това е най-малката тежест за ПТП с участието на едно МПС/ППС;

- **блъскане в стълб – 24 ПТП, 3 загинали и 28 ранени** (за периода на 2017 г. – 14/1/19); **тежест 1 : 8;**

- **блъскане в крайпътно съоръжение – 36 ПТП, 2 загинали и 45 ранени** (за периода на 2017 г. – 18/2/21); **тежест 1 : 18.**

V. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПТП С ДЕЦА:

В резултат на ТПТП през месеците януари и февруари 2018 г. са загинали 2 деца (за периода на 2017 г. – 1 дете, с 1 по-малко) и са ранени 106 деца (за същия период 2017 г. броят е 92 – с 14 по-малко). По вид на участник в ПТП травматизмът сред подрастващите е разпределен, както следва:

- пътници – **2 загинали и 61 ранени** (за периода на 2017 г. – 1 загинал и 45 ранени);
- пешеходци – **0 загинали и 38 ранени** (за периода на 2017 г. – 0 загинали и 43 ранени);
- водачи – **0 загинали и 7 ранени** (за периода на 2017 г. – 0 загинали и 4 ранени).

През първите два месеца на 2018 г. в сравнение със същия период на предходната година се отчита увеличение на загиналите деца с **1**, което е при децата-пътници. При децата-водачи и децата-пешеходци се отчита задържане в броя на загиналите.

Възрастови групи	Вид на участник в ПТП за първите два месеца на 2018 г.						Общо	
	ПЪТНИК		ВОДАЧ		ПЕШЕХОДЕЦ		Загинали	Ранени
	Загинали	Ранени	Загинали	Ранени	Загинали	Ранени		
под 6 години	1	13	0	0	0	3	1	16
от 6 г. до 9 г.	1	16	0	0	0	6	1	22
от 10 г. до 14 г.	0	10	0	3	0	12	0	25
от 15 г. до 17 г.	0	22	0	4	0	17	0	43
Общо	2	61	0	7	0	38	2	106

VI. ПРОИЗШЕСТВИЯ С ВЪЗРАСТНИ ХОРА (НАД 64 ГОДИНИ):

През първите два месеца на 2018 г. при ТПТП са загинали **19** (26,03% от всички 73 загинали) и са **ранени 157** (13,44% от всички 1168 ранени) участници в движението по пътищата **над 64 години**. В сравнение със същия период на 2017 г. броят на загиналите (15) се е увеличил с 4, а на ранените (117) се е увеличил с 40. От общо загиналите 19 възрастни участници в движението по пътищата 12 (63,16%) са пешеходци, 6 (31,58%) – водачи, а 1 (5,26%) – пътник. Отчита се задържане на тенденцията за най-голям брой загинали пешеходци от тази уязвима възрастова група.

	Вид на участник в ПТП за първите два месеца на 2018 г.								Общо	
	ВОДАЧ		ПЕШЕХОДЕЦ		ПЪТНИК		РАБОТНИК НА ПЪТЯ			
	Загинали	Ранени	Загинали	Ранени	Загинали	Ранени	Загинали	Ранени	Загинали	Ранени
над 64 г.	6	20	12	83	1	54	0	0	19	157

VII. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОСНОВНИТЕ ПРИЧИНИ ЗА ТПТП (НАРУШЕНИЯ НА ВОДАЧИТЕ):

През първите два месеца на 2018 г. ТПТП най-често са настъпвали поради **нарушения на водачите**, като най-често допусканите от водачите нарушения продължават да са *несъобразената скорост и отнемането на предимство* (57,14,00% от всички 924 ТПТП).

Поради *несъобразена скорост* настъпилите **произшествия са 274** (29,65% от всички 924 ТПТП) с **32 загинали** (43,84% от всички 73 загинали) и **339 ранени** (29,03% от всички ранени). Несъобразената скорост се проявява предимно по отношение на пътните условия. **Тежестта е 1 : 8,56 по отношение един загинал на брой ПТП.**

През януари и февруари на 2018 г. поради *неправилни маневри* са настъпили **201 ТПТП с 20 загинали и 287 ранени**. Неправилните маневри, довели до ТПТП, са внезапна промяна посоката на движение, навлизане в насрещното движение, неспазване на дистанция, неправилно завиване наляво, неправилно движение на заден ход, неправилно завиване в обратна посока, неправилно изпреварване при насрещно движещо се МПС, неправилно преминаване в съседната пътна лента, неправилно завиване надясно, неправилно изпреварване при забрана с маркировка/знак, неправилно разминаване, неправилно изпреварване при ограничена/намалена видимост и при други ограничения, като посочените маневри са подредени в низходящ ред. **Тежестта е 1 : 10,05 по отношение един загинал на брой ПТП.**

Поради *отнемане на предимство* през периода от 01.01.2018 г. до 28.02.2018 г. са настъпили **254 ТПТП с 5 загинали и 311 ранени**. Най-често е отнето предимството на пешеходци (147/5/151), следвано от отнемането на предимство на пътни превозни средства (ППС) (107/0/160) (най-често – на кръстовище (73/0/110) и при завиване (17/0/26)). **Тежестта е 1 : 50,80 по отношение един загинал на брой ПТП.**

Управлението на МПС с концентрация на алкохол в кръвта е причина за настъпването на **7 от произшествията** по вина на водачите, като **няма загинали** участници в движението по пътищата, а **ранените са 9**.

VIII. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПТП ПО МЯСТО:

Разпределение на ТПТП в населени и извъннаселени места:

През първите два месеца на 2018 г. в населени места са настъпили **611 ТПТП**, а в извъннаселени – **313 ТПТП**, почти два пъти по-малко (1,95). За периода на предходната година ТПТП в населени места са били 446, а в извъннаселени – 225.

В населените места през отчетния период на 2018 г. при **611 ТПТП** са **загинали 21** и са **ранени 751** участници в движението по пътищата. В градовете броят на ТПТП е 545 с 15 загинали и с 668 ранени. В селата са настъпили 66 ТПТП със 6 загинали и 83 ранени. Травматизмът в градовете е значително по-висок от този в селата, но тежестта на произшествията по отношение на загиналите в селата е приблизително три пъти по-висока (3,30) от тази в градовете. **В селата един човек е загивал в приблизително всяко единадесето ПТП (11,00), а в градовете – в приблизително всяко тридесет и шесто ПТП (36,33).**

Настъпилите извън населени места **313 произшествия** и **ранените 417** участници в движението по пътищата са по-малко от тези в населените места, но **загиналите 52** са над два пъти повече (2,48). По пътищата извън населените места ТПТП продължават да са със значително по-голяма **тежест** по отношение на загиналите (**във всяко шесто ПТП е загивал човек – 6,02**), като при почти два пъти по-малък брой регистрирани произшествия в сравнение с тези в населените места **броят на загиналите е над два пъти (2,48) по-голям (52 : 21).**

Разпределение на ПТП по клас на пътя:

На първокласни пътища са настъпили **най-много ТПТП – 94**, с **най-много загинали – 22**, и с **най-много ранени – 130**. Тежестта е **1 : 4,27** по отношение един загинал на брой ПТП.

На второкласни пътища са настъпили **68 ТПТП** с **12 загинали** и **88 ранени**. Тежестта е **1 : 5,67**

Място	Тежест 1 загинал в бр. ТПТП	ТПП	Загинали	Ранени
Населено	29,10	611	21	751
Извъннаселено	6,02	313	52	417

отношение един загинал на брой ПТП.

На третокласни пътища са настъпили **83 ТПТП** с **6 загинали** и **116 ранени**. Тежестта е **1 : 13,83** по отношение един загинал на брой ПТП.

На автомагистрала са регистрирани **29 ТПТП** с **6 загинали** и **39 ранени**. Тежестта е втора след тази по първокласните пътища **1 : 4,83** по отношение един загинал на брой ПТП.

На общински пътища са настъпили **39 ТПТП** с **6 загинали** и **44 ранени**. Тежестта е **1 : 6,50** по отношение един загинал на брой ПТП.

Клас на пътя	Тежест (един загинал на брой ПТП)	ПТП	Загинали	Ранени
I клас	4,27	94	22	130
II клас	5,67	68	12	88
III клас	13,83	83	6	116
Автомагистрала	4,83	29	6	39
Общински	6,50	39	6	44
Общо	6,02	313	52	417

VIII. КОНТРОЛНА ДЕЙНОСТ:

По данни от Автоматизираната информационна система „Управление на наложени глоби по наказателни постановления и извършване на плащания по тях през Интернет, SMS и WAP” (АИС-АНД) на МВР (към 14.03.2018 г.) осъществената дейност по контрол на движението по пътищата през двата месеца на 2018 г. по ЗДвП и Кодекса за застраховането (КЗ) е следната:

СТРУКТУРА НА МВР	Фишове серия „А“, „В“, „С“, „М“, „Н“ по ЗДвП	Електронни фишове серия „К“ по ЗДвП	Фишове и електронни фишове общо по ЗДвП	АУАН	Общо фишове, електронни фишове и АУАН по ЗДвП и КЗ
1	2	3	4	7	8
БЛАГОЕВГРАД	6 323	2 758	9 081	1767	10 848
БУРГАС	2 751	2 317	5 068	2429	7 497
ВАРНА	2 969	2 687	5 656	2265	7 921
В. ТЪРНОВО	3 602	3 636	7 238	1204	8 442
ВИДИН	1 067	1 764	2 831	471	3 302
ВРАЦА	1 652	2 586	4 238	786	5 024
ГАБРОВО	1 631	1 520	3 151	378	3 529
ДОБРИЧ	1 295	738	2 033	816	2 849
КЪРДЖАЛИ	3 322	1 085	4 407	571	4 978
КЮСТЕНДИЛ	1 273	4 028	5 301	1151	6 452
ЛОВЕЧ	3 119	1 428	4 547	863	5 410
МОНТАНА	898	1 940	2 838	1257	4 095
ПАЗАРДЖИК	2 224	2 509	4 733	2130	6 863
ПЕРНИК	1 201	1 164	2 365	1459	3 824
ПЛЕВЕН	4 064	6 646	10 710	2926	13 636
ПЛОВДИВ	3 939	5 969	9 908	2869	12 777
РАЗГРАД	1 750	1 215	2 965	663	3 628
РУСЕ	1 292	2 400	3 692	1186	4 878
СИЛИСТРА	2 926	744	3 670	309	3 979
СЛИВЕН	3 390	2 309	5 699	1043	6 742
СМОЛЯН	2 502	1 435	3 937	412	4 349

СОФИЯ	2 447	821	3 268	2669	5 937
СДВР	3 797	9 185	12 982	4488	17 470
СТАРА ЗАГОРА	4 684	4 709	9 393	2108	11 501
ТЪРГОВИЩЕ	1 841	6 877	8 718	829	9 547
ХАСКОВО	2 750	1 746	4 496	982	5 478
ШУМЕН	2 879	4 594	7 473	901	8 374
ЯМБОЛ	1 579	1 359	2 938	403	3 341
ОБЩО	73 167	80 169	153 336	39 335	192 671

2018 г.